

Dr George Payton, Tłumaczenie Biblii, Sesja 19, Tłumaczenie idei werbalnych, Część 1

© 2025 George Payton i Ted Hildebrandt

To jest dr George Payton i jego wykład na temat tłumaczenia Biblii. To sesja 19, Tłumaczenie idei werbalnych, część 1.

Następnym wyzwaniem w tłumaczeniu, którym się zajmiemy, jest to, jak tłumaczyć idee werbalne. Co rozumiemy przez idee werbalne? Są to słowa, które mają przypisane do siebie jakieś pojęcie werbalne lub podstawowe znaczenie semantyczne jest w rzeczywistości czasownikiem, nawet jeśli może być wyrażone w inny sposób.

Tak więc w Starym Testamencie, zarówno hebrajskim, jak i greckim, Stary i Nowy Testament używają słów, które mają ukryte czasowniki jako część semantycznego składu słowa. Mogą to być czasowniki, więc czasownik jest czasownikiem, to w porządku, ale ma rzeczowniki, które mogą być albo imiesłowem, albo rzeczownikiem abstrakcyjnym, albo też przymiotnikiem. Ale ukryte, jest jakiś rodzaj czasownika z nim związany.

Oto kilka przykładów. Punishment to rzeczownik, a musimy pamiętać, nie bierzmy naszego angielskiego konceptu, cóż, to rzecz; zatem jest konkretna. Nie, jest abstrakcyjna, a często abstrakcyjne rzeczowniki są rzeczywiście werbalnymi ideami.

Więc kara, a czasownik to karać. Wiedza i czasownik to wiedzieć. Sugerować pochodzi od sugestii.

Deliverance to wybawić. Nadchodzący król, powiedzielibyśmy, jest królem, który nadchodzi, więc nadchodzący opisuje króla, a więc odnosi się do przymiotnika. A ostatnio mamy prezydenta-elekta, a w tym przypadku prezydentem-elektem USA jest Donald Trump.

Oznacza to, że jeszcze nie objął urzędu, ale prezydent, który został wybrany. Okej, więc to są przykłady rzeczowników i przymiotników, ale pod tym kryje się czasownik. I jaki jest problem z nimi? Są luki w komunikacji. Jakie one są? Przede wszystkim nie mówi nam, kto wykonuje czynność, ani nie mówi nam, kto otrzymuje czynność lub inne części, które są z nią powiązane.

Sama czynność może być niejasna, a wiele języków nie ma abstrakcyjnych rzeczowników ani rzeczowników werbalnych, takich jak ten. A za chwilę zobaczymy kilka przykładów imiesłowów. Co robimy? Więc w Papui-Nowej Gwinei nie ma abstrakcyjnych rzeczowników, więc tak brzmią Galaci 5.22 i 5.23 dla kogoś z PNG.

Owocem ducha jest blah blah blah blah blah blah. Dlaczego? Ponieważ nie mają abstrakcyjnych rzeczowników. Więc co robimy? Jak rozłożyć znaczenie? Przede wszystkim musimy zidentyfikować czasownik.

Okej, oto kilka imiesłów. Przybycie do Jerozolimy. To pochodzi od Marka, a czasownik to przybyć.

Zdumiewało ich jego zrozumienie. Podstawowy czasownik to rozumieć, kiedy twoje pozdrowienie dociera do moich uszu.

Podstawowy czasownik to powitać. Zidentyfikowaliśmy więc czasowniki, które są z nimi powiązane. Po drugie, kim są uczestnicy? Czyli przybywający do Jerozolimy.

To dotyczy Jezusa i jego uczniów w czasie Wielkiego Tygodnia. Mówi, że gdy przybył do Jerozolimy, Jezus zobaczył drzewo figowe i przeklął je. Zdumieli się jego zrozumieniem i odpowiedziami.

To było, gdy Jezus był w świątyni, rozmawiając z kapłanami, faryzeuszami, lewitami i kimkolwiek, i byli zdumieni jego zrozumieniem. Teraz, to jest rzeczownik, ponieważ może być posiadany, posiadalna rzecz, jak jego pies, jego dom, jego zrozumienie. I tak, gramatycznie, to jest rzecz, ale koncepcyjnie, to jest czasownik; to jest działanie.

I próbujemy rozbić i dotrzeć do ukrytego działania. Tak więc, to jest do zrozumienia. Kiedy twoje pozdrowienie dotarło do moich uszu, do powitania.

A to były Mary i Elizabeth, dwie uczestniczki. Kto wykonuje akcję? Mary wykonuje akcję. Elizabeth słyszy powitanie.

Więc Mary pozdrowiła Elizabeth. I tak stwierdzamy, że Mary pozdrowiła Elizabeth. Mamy ten pomysł w naszych umysłach.

Następnie przepisujemy werset, sprawiając, że wszystkie te części akcji i uczestnicy, a nawet rzeczy, które mogą nie być ożywione, nadal mogą być uczestnikami. Więc jeśli powiem, że dałem Tedowi książkę, w pewnym sensie książka jest uczestnikiem. Więc ja, w aktorze, Ted jest odbiorcą, a co otrzymał? Książkę.

Nie możesz dać nic. Więc mówisz, że Ted, książka i ja jesteśmy wszyscy, cytując, uczestnikami zaangażowanymi w tę akcję. Niektóre z akcji, takie jak chodzenie, angażują tylko jedną osobę.

Część z tego może dotyczyć dwóch osób. Widziałem Teda lub widziałem książkę. Więc to byłoby dwóch, jakby uczestników.

Czasami jest ich trzy, jeśli robisz coś, dając coś komuś innemu lub coś robiąc. Okej, więc jak przepisać werset? Kiedy Jezus i uczniowie przybyli do Jerozolimy. Są dwie rzeczy, o których chcę tutaj wspomnieć.

Jezus i uczniowie przybyli do Jerozolimy, a jedną z rzeczy, które chcemy powiedzieć, jest to, że to oni wykonywali czynność, mimo że imiesłów w języku greckim to ukrywa. Po drugie, jak imiesłów funkcjonuje w tym konkretnym zdaniu? Funkcjonuje jako odniesienie do czasu, a to odniesienie do czasu oznacza, że przygotowuje grunt pod przybycie do Jerozolimy, kiedy Jezus przeklął zwycięstwo. Więc możemy po prostu powiedzieć kiedy.

Jeśli pominiemy słowo, gdy nie odzwierciedlamy odpowiednio greckiego, ponieważ jest to fraza czasowa. To nie jest proces. Nie opisuje ich spaceru z Betanii i zajęło im x minut lub godzin, aby tam dotrzeć.

Nie chodzi o to. To po prostu wyrażenie czasu. Więc musimy dodać to do naszego tłumaczenia, kiedy je ponownie tłumaczymy, czyniąc te rzeczy wyraźnymi.

Okej, byli zdumieni tym, jak rozumiał swoje zrozumienie. Rozumie koncepcje, które mu przekazują, a czym są zdumieni? Jak ten 12-letni chłopiec może mieć tak głęboką wiedzę? Jak może wiedzieć wszystkie te rzeczy? Jak może rozumieć wszystkie te rzeczy? I tak, byli tym zdumieni. Więc musimy wstawić słowo jak, ponieważ to było, to nie jest fraza czasowa.

To raczej zwrot manieryczny, a on dobrze rozumiał rzeczy, o których z nim rozmawiali. Okej, a co do Mary i Elizabeth, kiedy usłyszałam, jak mnie witasz, Elizabeth mówi do Mary, to przekazuje to samo znaczenie zwrotu czasowego, słowa, kiedy już tam było, kiedy twoje pozdrowienie dotarło do moich uszu, ale to naprawdę metaforyczny, idiomatyczny sposób mówienia. Pamiętaj, rozmawialiśmy wcześniej o idiomach.

Rozbijamy idiomy i mówimy je w prosty sposób, szczególnie w tych przypadkach, ale jak je rozbijamy? Robimy to, identyfikując czasownik i uczestników, a następnie parafrazując je w jaśniejszy, bardziej prosty sposób. Okej, w porządku, więc mamy ten jeden, owoc Ducha to bla bla bla bla bla, i oto one. Okej, rozbijamy je razem.

Okej, owocem Ducha jest miłość, radość, pokój itd. Okej, to pojawia się w zdaniu, które zawiera słowo, of, które w greckich badaniach jest frazą dopełniającą, i musimy zrozumieć, co oznacza to wyrażenie, fruit of the Spirit. Więc jeśli się nad tym zastanowimy, czy to jest opis Ducha Świętego? Prawdopodobnie nie.

To jest obiektywna geneza, owoc, który Duch Święty wydaje w ludziach, a jeśli przeczytasz Galacjan 5, zrozumiesz, że są to rzeczy, które są widoczne w ludziach Boga, ponieważ Duch Święty wcielił te rzeczy w ich życie. Okej, co robisz dla tych

ludzi w Papui-Nowej Gwinei? Cóż, przede wszystkim musimy powiedzieć miłość. Jaki jest czasownik? Czasownik to kochać.

Okej, kto kocha? Ktoś, powiedzmy osoba, typowa osoba chrześcijańska, mężczyzna lub kobieta, nie ma to znaczenia, a ze słowem miłość jako działaniem, nie możesz kochać niczego, więc wymaga to czegoś innego, innego uczestnika, a kogo lub co ta osoba kocha? Prawdopodobnie innych ludzi. Okej, a więc jak to połączyć z owocem Ducha? Rozbiliśmy to, mówiąc, że Duch Święty wytwarza te cechy w ludziach, więc moglibyśmy powiedzieć, że Duch Święty sprawia, że osoba kocha innych ludzi. Okej, radość i radość, nazwijmy to po prostu czasownikiem, ponieważ jest tam działanie, a jest to radować się. Jakie jest to działanie? Przepraszam, kim są zaangażowani ludzie? Sama osoba, znowu osoba chrześcijańska, i Duch Święty sprawia, że osoba jest radosna lub sprawia, że osoba się raduje.

Pokój, pokój to trudne słowo, ponieważ niełatwo znaleźć czasownik, który jest powiązany z pokojem, ale znowu, to osoba; Duch Święty sprawia, że osoba jest spokojna lub jest w pokoju, coś w tym stylu. Cierpliwość. Teraz, po angielsku, to jest bądź cierpliwy.

W innych językach, takich jak suahili, arabski i kilku innych, istnieje czasownik oznaczający cierpliwość. Więc powiemy po prostu bądź cierpliwy, ponieważ pracujemy po angielsku i nie mamy innego wyboru werbalnego, ale rozumiemy, a czasami jest cierpliwy w stosunku do innych osób, więc może być tak, że jest tam inny uczestnik. Możesz być sfrustrowany, że utknąłeś w korku i nie jesteś cierpliwy.

Czy to wina innych? Niekoniecznie. Jeśli ktoś nie przychodzi, a ty czekasz, aż przyjdzie, możesz czuć się niecierpliwy. Więc może być w to zamieszana inna osoba, albo może jej nie być, ale Duch Święty sprawia, że ta osoba jest cierpliwa.

Uprzejmość. Uprzejmość jest jak miłość i wymaga czegoś innego. Więc Duch Święty sprawia, że człowiek jest uprzejmy, uprzejmy dla ludzi.

Łagodność. Łagodność. Rozumiesz, o co chodzi, ale kontynuujmy.

Więc czasownik to być delikatnym, a osoba, inni. Sprawia, że osoba jest delikatna, lub traktuje innych delikatnie, lub jest delikatna dla innych ludzi. Wierność.

Jaki jest czasownik there? Be faith jest jednym. Czy oznacza to mieć wiarę? Może nie. Myślę, że wszystkie te czasowniki dotyczą interakcji z innymi, interakcji z innymi ludźmi.

Więc bądźcie wierni, bądźcie godni zaufania, bądźcie wiarygodni, bądźcie godni zaufania, dotrzymując zobowiązań, które macie. Więc jestem wierny mojej rodzinie,

zapewniając jej byt; jestem wierny mojej rodzinie, chroniąc ją i dbając o nią. Więc bądźcie wierni innym ludziom.

I znowu, Duch Święty będzie tam pod każdym względem. I ostatnia rzecz. Więc kontrola.

Self sprawia, że osoba kontroluje swoje działania. Kontrolujesz siebie, nie pozwalając, aby to, co chcesz zrobić i co chcesz powiedzieć, wyszło na jaw. Tak więc celem tego wszystkiego jest pokazanie nam, że nie każdy język je ma, a nawet jeśli je ma, podam kilka przykładów w następnym wykładzie, może nie być jasne powiązanie tego rzeczownika z działaniami opisanymi w tekście.

I pozwólcie mi powiedzieć to. Forma imiesłowowa czasowników w języku greckim jest najczęstszą formą czasownika. To jedna rzecz.

I okej, więc zapytałem mojego nauczyciela greki, czy to prawda, że imiesłów jest najczęstszy. A on powiedział, tak. A ja powiedziałem, dlaczego więc czekasz do połowy drugiego semestru, żeby ich uczyć? A on powiedział, cóż, najpierw musisz znać wszystkie te inne rzeczy. Czy naprawdę muszę znać wszystkie te paradygmaty czasowników i jak odmieniać czasownik w formach czasowników, które prawie nigdy nie pojawiają się w greckim Nowym Testamencie? Więc jako nauczyciel pedagogiczny sprzeciwiłem się temu i powiedziałem, naucz mnie najpierw tych najczęściej występujących.

Okej, jakkolwiek by było, tak to po prostu działa. Więc, musiałeś mieć pewną masę krytyczną informacji zanim zająłeś się imiesłowami. Imiesłowy są bardzo, bardzo trudne.

W rzeczywistości Darrell Bock, profesor z Dallas Seminary, mówi, że imiesłowy są prawdopodobnie najtrudniejszą cechą greki w Nowym Testamencie do rozszyfrowania, najtrudniejszą rzeczą do zinterpretowania. I tak możemy powiedzieć przez skojarzenie, że jeśli jest to najtrudniejsza rzecz do zinterpretowania, jest to najtrudniejsza rzecz do przetłumaczenia. Tak.

Rozmawiałem z tanzańskim kolegą, z którym pracowaliśmy, i prowadziłem warsztaty tłumaczeniowe, i omówiłem te informacje, które tutaj mieliśmy, biorąc te werbalne idee i zamieniając je na czasowniki. I spojrzał na mnie i powiedział, wiesz, ta jedna zasada jest prawdopodobnie najważniejszą rzeczą, której nas nauczyłeś jako tanzańscy tłumacze. A ja powiedziałem, że prawdopodobnie masz rację.

To jest kluczowe. To jedno z największych wyzwań w komunikacji i chcę poświęcić temu więcej czasu. Zrobimy to w ciągu kilku następnych sesji. Oprócz rzeczowników abstrakcyjnych i imiesłówów oraz tego, jak je rozbić, zajmiemy się również konstrukcją generatywną.

Co się dzieje, gdy połączysz dwa rzeczowniki i dwa rzeczowniki abstrakcyjne? Na przykład Jezus głosił chrzest pokuty. Baptism jest rzeczownikiem abstrakcyjnym. Repentance jest rzeczownikiem abstrakcyjnym.

Co robisz, gdy masz te dwa słowa połączone? Co robisz z niektórymi fragmentami w Rzymianach i Efezjanach, gdzie są dwa, trzy lub cztery rzeczowniki abstrakcyjne połączone razem? To bardzo, bardzo skomplikowane i bardzo, bardzo trudne. Pójdziemy powoli. Zrobimy to krok po kroku, ale musiałem to wprowadzić, abyśmy wiedzieli, że naprawdę mamy problem, jeśli chodzi o te rzeczowniki.

Jednym z nich jest koinonia. Och, to znaczy kościół, albo znaczy społeczność. Czy tak jest? Co to znaczy, gdy uczestniczymy w Jego cierpieniach? My koinonia w Jego cierpieniach.

To czasownik, a nie rzecz. Co to znaczy, gdy wysyłają swoją koinonia z Tytusem, aby zabrali ją w inne miejsce? Wysyłają swoją co? Swoją koinonia. Okej, więc rozbieżność tych abstrakcyjnych rzeczowników jest naprawdę trudne.

Ale inną rzeczą, którą chciałem powiedzieć, było to, że kiedy patrzymy na coś takiego, musimy to ostatecznie przeformułować jako cały werset. I pokazałem to studentom na zajęciach z tłumaczenia, a oni powiedzieli, że to cały akapit. A odpowiedź brzmi: tak, tak jest.

Ale nie ma sposobu, aby to obejść, ponieważ te języki nie mają innej opcji, aby przekazać te prawdy. Kiedy prowadzimy te badania, kiedy próbujemy je rozłożyć na czynniki pierwsze, kiedy próbujemy zrozumieć relacje między tymi słowami, nasze zrozumienie tekstu biblijnego znacznie się poprawia. Zamiast traktować takie rzeczy jako myśli, są to rzeczy, które Paweł napisał do nas, ponieważ oczekiwał, że je zrobimy.

Przyjrzymy się wersom z 1 Koryntian 13: miłość cierpliwa jest, miłość łaskawa jest, miłość łagodna jest itd. Czy to jest ta abstrakcyjna rzecz tam? Może nie. Okej, wrócimy następnym razem.

Dziękuję.

To jest dr George Payton i jego nauczanie o tłumaczeniu Biblii. To jest sesja 19, Tłumaczenie idei werbalnych, część 1.